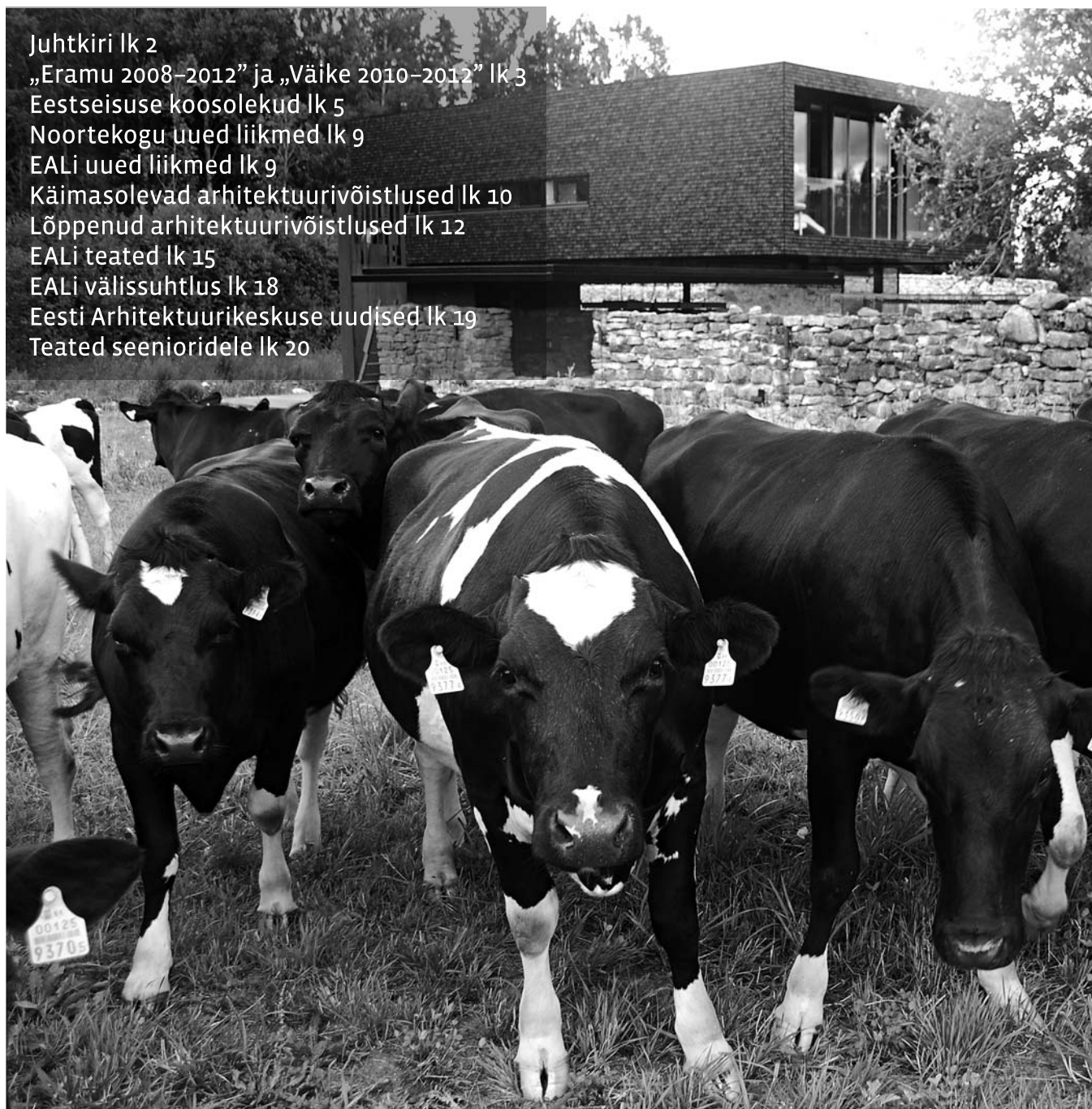

arh. 03/13

EESTI ARHITEKTIDE LIIDU TEATAJA
NEWSLETTER OF THE UNION OF ESTONIAN ARCHITECTS

Juhtkiri lk 2
„Eramu 2008–2012” ja „Väike 2010–2012” lk 3
Eestseisuse koosolekud lk 5
Noortekogu uued liikmed lk 9
EALi uued liikmed lk 9
Käimasolevad arhitektuurivõistlused lk 10
Lõppenud arhitektuurivõistlused lk 12
EALi teated lk 15
EALi välissuhtlus lk 18
Eesti Arhitektuurikeskuse uudised lk 19
Teated senioridele lk 20

Peapreemia „Eramu 2008–2012” võistlusel. Kukumõisa külalistemaja. Autor Emil Urbel, valminud 2012.

JUHTKIRI

Üle pika aja on EALil jälle põhjust anda üle preemiaid. Paistab, et madalseis on möödas ja elu normaliseerumas. Võistluse „Eramu 2008–2012” nelja-aastane kestus andis 43 võistlustööd ning kaheaastase vahega toimuvale „Väike 2010–2012” võistlusele oli esitatud 25 tööd. Žürii liikmed tutvusid 9. ja 10 mail 2013 üheksateistkümne teise vooru pääsenud objektiga. Need olid tihedad ja põnevad tööpäevad.

Keda peaks selle eest eelkõige tänama? Mulle tundub, et kõiki inimesi ja asutusi, kes on panustanud nende ilusate ja põnevate taieste valmimisse. Eeskätt tellijaid. Parafraseerides hiljuti loetud vürst Volkonskit, kes ütles: „Mind huvitavad elus vaid kuluartiklid”, saame sobiliku tausta ka meie võistlusele: „Ütle, millele sa kulutad, ja ma ütlen, milline sa oled”. Ja kulutatud oli väga palju – siinkohal ütleme suure tänu teadliku valiku ja usalduse eest! Ilma tellijateta poleks ka meie võistlust.

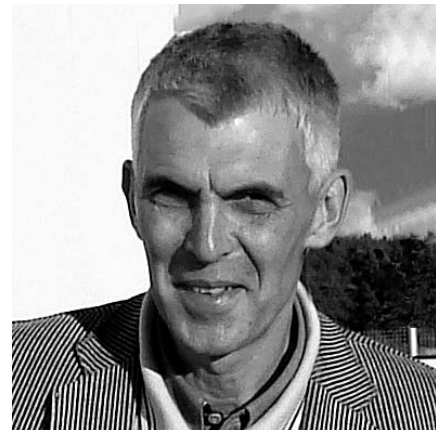
Millest lähtus oma töös žürii? Ennekõike püüdsime leida arhitektuurset kvaliteeti ja väga head teostust. Meid huvitasid majad, mis näitavad meile tulevikku – seda, mille poole me püüdleme ning mis on muutunud ja muutumas. Tõdesime, et väga hea arhitektuuri aluseks ei ole mitte alati paks rahakott, vaid olemasolevate vahendite mõistlik ja säästlik kulutamine ning esmajoones vaimne panus, mis on rahast olulisem. Eramute puhul küsisime alati üksteiselt, kas me tahaksime selles majas elada ja kas seal oleks hea elada. Vastuseid oli erinevaid, kuid võidutööde puhul oli vastus üksmeelne – me tahaksime seal elada ja olla.

Väikevormide puhul vaatlesime nende suhet avaliku ruumiga. Erinevalt suletud iseloomuga eramutest puudutab väikevorm üldjuhul just avalikku ruumi ning on kõigile kättesaadav ja kogetav. Tegelikult peaks selliseid töid olema tunduvalt rohkem, kui võistlusele esitatud oli. Siin on arenguruumi ja järelemõtlemist omavalituste tasandil, sest erasektor on avaliku ruumi vallas jõuetu.

Võistlus näitas sedagi, et olemasolevasse miljöösse ja valmishitatud keskkonda paigutatud uuselamud saavad kaasa väljakujunenud haljastuse ja tervikliku ümbruse, mis on suur väärtus võrreldes põllupealsete uusarendustega. Järjekordse põllu kasutuselevõtu asemel rekonstrueerigem ja arendagem pigem olemasolevaid struktuure.

Jaak Huimerind

žürii liige, EALi aseesimees

Peapreemia „Eramu 2008–2012” võistlusel. Kukemõisa külastemaja. Autor Emil Urbel, valminud 2012.

„Eramu 2008–2012” ja „Väike 2010–2012” võistlused toimusid 2013. aasta kevadel. Žüriisse kuulusid Soome arhitekt Mikko Summanen, Jaak Huimerind ja Marika Lööke (mõlemad EAL), Toomas Korb (Eesti Sisearhitektide Liit) ja Merle Karro-Kalberg (võistluse põhjal valmiva näituse kuraatorite esindaja).

26. septembril 2013 kell 17 kuulutati Eesti Arhitektuurimuuseumis välja mõlema võistluse võitjad ja anti üle auhinnad. Väljapanek, kus on tutvumiseks võistluste paremad tööd, jääb avatuks 17. novembrini. Näitusega kaasnevad kaks kataloogi.

„Eramu 2008–2012”

Peapreemia 1600 eurot: Emil Urbel, Kukemõisa külalistemaja

II–IV preemia à 800 eurot

- KAMP Arhitektid OÜ, maja tammede vahel
- Tomomi Hayashi ja Liis Voksepp, HG Arhitektuur OÜ, muusiku maja
- Mikk Mutso, kaasautor Kaarel Eelma, kunstniku maja

„Väike 2010–2012”

Peapreemia 1600 eurot: Ivar Lubjak ja Maria Pukk, OAAS Arhitektid OÜ, Kukemõisa väikevormid

II–IV preemia à 800 eurot

- Indrek Peil ja Siiri Vallner, „Lift 11” installatsioon „Kai”
- Anna-Liisa Unt ja Robert Kähr, Lahe Atmosfäär OÜ, eriosad TINTER-PROJEKT OÜ, Emajõe platvormid
- Peeter Pere, Urmas Muru, eramu piirdeaed

„Eramu 2008–2012” „Väike 2010–2012”

VELUXi preemiad

Peapreemia 1000 eurot: KAMP Arhitektid OÜ, maja tammede vahel

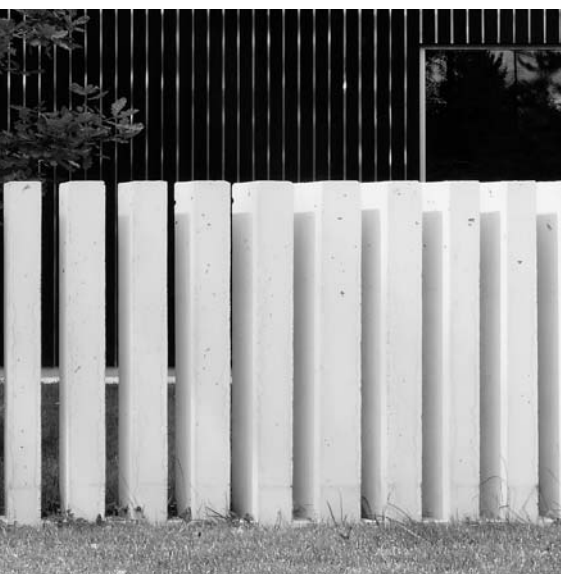
1. eripreemia: Emil Urbel, Aleksandr Zverev (AB EMIL URBEL OÜ), eramu Nõmmel
2. eripreemia: Tomomi Hayashi ja Liis Voksepp (HG Arhitektuur OÜ), muusiku maja
3. eripreemia: Mikk Mutso, kaasautor Kaarel Eelma, kunstniku maja
4. eripreemia: Martin Aunin, must maja Nõmmel

MONIERi preemia 500 eurot

Mikk Mutso, kaasautor Kaarel Eelma, kunstniku maja

VIVARECi preemia 1000 eurot

Emil Urbel, Aleksandr Zverev (AB EMIL URBEL OÜ), eramu Nõmmel

II–IV preemia „Väike 2010–2012” võistlusel. Peeter Pere, Urmas Muru. Eramu piirdeaed. Foto: Liisi Siibak.

II–IV preemia „Väike 2010–2012” võistlusel. Anna-Liisa Unt ja Robert Kähr, Lahe Atmosfäär OÜ, eriosad TINTER-PROJEKT OÜ. Emajõe platvormid. Foto: Anu Vahtra.

II-IV preemia „Eramu 2008–2012” võistlusel. KAMP Arhitektid OÜ, maja tammede vahel. Foto: Terje Ugandi.

II-IV preemia „Eramu 2008–2012” võistlusel. Tomomi Hayashi ja Liis Voksepp (HG Arhitektuur OÜ), muusiku maja. Foto: Liisi Siibak.

II-IV preemia „Eramu 2008–2012” võistlusel. Mikk Mutso, kaasautor Kaarel Eelma, kunstniku maja. Foto: Kaarel Eelma.

Peapreemia „Eramu 2008–2012” võistlusel. Kukemõisa külalistemaja. Autor Emil Urbel, valminud 2012.

Peapreemia „Väike 2010–2012” võistlusel. Kukemõisa väikevormid. Autorid Ivar Lubjak ja Maria Pukk (OAAS Arhitektid OÜ).

Eestseisuse koosolekud

20. JUUNI 2013

☑ Oliver Alver teatas, et Keskkonnaamet pole nõus planeeritava **Läänemere kunstipargi esialgse võistlusala**, mistõttu otsustati uueks asukohaks valida ala Pärnu kesklinna autosilla ja kontserdimaja kõrval. Hoonestuse maapealse ehituse mahtu suurendati 600 m²lt 900 m²le ning ujuvpaviljonide kõrgusepiiranguks otsustati silla kõrguse tõttu jätta 5 meetrit.

Eestseisus oli Läänemere kunstipargi uue asukohaga päri tingimusel, et kogu planeeringuala jääb ideede esitamiseks avatuks ning on käsitatav võistlus- ja hoonestusalana.

☑ Vaadati läbi Tiina Sheini koostatud **hea tava kokkuleppe tekst**, mis on mõeldud meediaväljaannetele saatmiseks. Kuna tegu on pigem märgukirja kui kokkuleppega, peeti otstarbekaks pakku- da uueks pealkirjaks „Arhitektuuri meediakajastuse hea tava”. Teine võimalus olu- niks sõlmida EALi ja meediaväljaannete vahel meediakajastuse hea tava kokkulepe, kuid siis pidanuks tekstis sisaldu- ma sellekohane ettepanek.

T. Sheini ülesandeks tehti teksti täpsustada ja parandada.

☑ Ingrid Mald-Villand teavitas eestseisust **Arvo Pärdi keskuse** ettevalmistusjärgus olevast **arhitektuurivõistlusest**. Võistluse kavandamise teemal pidasid EALi esindajad ning Rahvuskooper Estonia esindajad Aivar Mäe ja Anu Kivilo 19. juunil 2013 temaatilise nõupidamise. Loome- ja uurimisasutusena tegutsema hakkav keskus soovetakse rajada Laulasmaale. Majutusteenust seal pakkuma ei hakata ning sellest ei saa ka turismi- ega kontserdikeskus, vaid inspiratsiooni ammutamise koht.

☑ Ingrid Mald-Villand ja 2015. aastal Milanos toimuva maailmanäituse EXPO Eesti projektijuht Andres Kask Ettevõtlike Arendamise Sihtasutusest (EAS) tutvustasid **EXPO Eesti näitusepaviljoni ideekonkursi** korraldamise küsimusi. Konkursi korraldab EAS koostöös EALiga. EALi poolt koostab tingimused Indrek Saarepera ja need kinnitatakse eestseisuses augusti alguses.

Andres Kase sõnul ei soovi- ta ideekonkursi kaudu leida mitte üksnes Eesti paviljoni parimat arhitektuurset lahendust, vaid selleaastane võistlus- ülesanne näeb ette ka sisulise idee väljapak- kumise. 2015. aasta EXPO teema on toit ja toidukultuur.

EASi eesmärk on tutvustada EXPOl Eesti kultuuri ja luua Eesti ettevõtetele reaalne võimalus laiendada oma ettevõtetelt välisriikides. Kasutegurid, mida Eesti riik loodab EXPOl osalemise kaudu saada, on järgmised:

- Eesti ekspordi edendamine,
- investorite toomine Eestisse,
- Eesti turismi edendamine,
- Eesti maine ja tuntuse parandamine.

Eestseisuses tekitas küsimusi EASi väljapak- tud seitsmeliikmeline žürii, kus on arhitektidele eraldatud vaid kaks kohta ja Eesti Sisearhitektide Liidule üks koht, samal ajal kui EAS on esindatud nelja liikmega. Oldi seisukohal, et loomeinime- sed peaksid ideekonkursi žüriis ülekaalus olema. Arutelu tulemusena jõuti kompromisslahenduse- ni, mille kohaselt pakub EAL žüriisse lisaks ühe inimese reklaami- ja turundusvaldkonnast. EALi esindajatena pakuti žüriisse P. Peret ja arhitek- tuuribüroo KOKO või arhitektuuribüroo Kadarik. Tüür. Arhitektid esindajat.

Andres Kase sõnul on EASi toimimise üheks põhimõtteks läbipaistvus ja avatus. Seepärast peaks juba enne maailmanäituse toimumist jõud- ma Eesti tavakodanikuni teave selle kohta, millise sõnumiga Eesti riik maailmanäitusele läheb. See- tõttu planeerib EAS võistlustöid aktiivselt avalik- kusele tutvustada juba enne lõppotsuse tegemist.

EAL toetas avalikkuse kaasamist, kuid leidis, et publiku lemmik tuleks avalikustada kindlas- ti pärast žürii otsuse avalikustamist või sellega samal ajal. EAS on valmis lisama ideekonkursi tingimustesse nõude, et võistlustöö tuleb esita- da ka digiversioonis (tingimusega, et see kajastab täpselt žüriile esitatud varianti). Nii saaks ava- likkus võistlustöödega tutvuda žüriiga võrdsetel tingimustel.

☑ Eestseisus otsustas rahuldada 4. juunil EALile esitatud **loomestipendiumi taotlused** ja Jaan Kuusemetsa hiljem esitatud loomestipendiumi taotluse (vt tabel lk 6).

Otsustati vaadata enne järgmist loomestipen- diumide määramist üle õppereiside tarbeks anta- vate stipendiumide eraldamise põhimõtted.

☑ Eestseisus vaatas läbi Urmas Pauli **EALi liik- meks astumise avalduse** ja tööde kausta ning otsustas ta EALi liikmeks vastu võtta.

☑ Eestseisus vaatas läbi Olav Rimmelkoo **EALi liikmeks astumise avalduse** ja tööde kausta ning otsustas ta EALi liikmeks vastu võtta.

Taotleja	Taotletav stipendium eurodes	Stipendiumi kasutuseesmärk	Määratud stipendium eurodes
Henno Adrikorn	640	Osalemise EALi õppereisil: Horvaatia ja Sloveenia arhitektuur (08.-16.10.2013)	640
Indrek Allmann	640		640
Ingrid Aasoja	640		640
Ingrid Aasoja	600	EALi noorteaktsiooni installatsiooni ehitamise kulud	600
Madis Eek	640	Osalemise EALi õppereisil: Horvaatia ja Sloveenia arhitektuur (08.-16.10.2013)	640
Tomomi Hayashi	1000	Osalemise 2013. a Tallinna arhitektuuribiennaali kuraatorinäitusel (installatiivse ja ajutise trepi kavandamine ja projekteerimine kuraatorinäituse ajaks)	1000
Eva Hirvesoo	640	Osalemise EALi õppereisil: Horvaatia ja Sloveenia arhitektuur (08.-16.10.2013)	640
Raul Järg	640		640
Mart Keskküla	640		640
Raivo Kotov	640	Osalemise ja KOKO arhitektide esindamine objektiga Lennusadam Euroopa Nostra auhinna galal ja European Heritage'i kongressil Ateenas (13.-17.06.2103)	640
Andrus Kõresaar	640		640
Andrus Kõresaar	640	Osalemise Londoni Euroopa Majas Eesti nüüdisarhitektuuri tutvustava näitusega (avamine 15.-25.10.2013)	640
Jaan Kuusemets	384	Uurimistöö ja loomereis Tel Avivi	384
Tõnu Laigu	640	Osalemise EALi õppereisil: Horvaatia ja Sloveenia arhitektuur (08.-16.10.2013)	640
Margit Mutso	640		640
Raivo Mändmaa	640		640
Anu Rekkaro	640	Osalemise EALi õppereisil: Horvaatia ja Sloveenia arhitektuur (08.-16.10.2013)	640
Helmi Sakkov	640		640
Aleksandr Zverev	640		640
Toivo Tammik	640		640
Tarmo Teedumäe	640		640
Illimar Truverk	640		640
Villem Tomiste	640	Täiendusõpe: näituste külastamine Pariisis	640
Siiri Vallner	2054	Kultuurikatla korstna maketi valmistamine ja eksponeerimine Londonis toimival näitusel „Atlas for the Unbuilt World”	1360
Kalle Vellevoog	640	Osalemise EALi õppereisil: Horvaatia ja Sloveenia arhitektuur (08.-16.10.2013)	640

22. AUGUST 2013

☑ Toomas Paaver teavitas eestseisust sellest, kuidas valmib erialaliitude koostatav **ehitusseaduse ja planeerimisseaduse teemaline ühispöördumine**.

Justiitsministeerium on saatnud erialaliitudele ja asjasse puutuvatele organisatsioonidele kooskõlastamiseks, arvamuse avaldamiseks ja ettepanekute tegemiseks ehitusseaduse, planeerimisseaduse ning nende rakendamise seaduste eelnõud. T. Paaveri sõnul on eelnõude koostajad huvirühmade koosolekute tulemusel parandanud küll mitut üksikasja ja eelnõud pole kehtivatest seadustest halvemad, kuid planeerimist ja ehitamist siduvad üldküsimused on endiselt paljuski lahendamata ning EALi sellesisulisi ettepanekuid pole arvesse võetud.

7. augustil 2013 toimus EALis koosolek, mille eesmärk oli kujundada erialaliitude ja asjasse puutuvate organisatsioonide ühine seisukoht nimetatud eelnõude suhtes. Lisaks koostasid nii EAL kui ka teised erialaliidud oma seisukohad, mis saadeti nõutud tähtajaks, 16. augustiks 2013 Justiitsministeeriumile. EAL jäi oma varem väljendatud seisukohtade juurde, ei nõustunud selgitustega, mis olid antud EALi ettepanekute arvessevõtmata jätmise kohta, ja tegi lisaettepanekuid.

Ükski erialaliit ei olnud eelnõude kooskõlastamise poolt, mistõttu otsustati koostada selle kohta ühispöördumine. 7. augusti koosolekul osalenud planeerimis- ja projekteerimisvaldkonna erialaliitude ja seotud organisatsioonide (EAL, Eesti Planeerijate Ühing (EPÜ), Eesti Maastikuarhitektide Liit (EMAL), Eesti Sisearhitektide Liit, Eesti Projektbüroode Liit (EPBL), Eesti Arhitektuurimuseum, Linnalabor, Eesti Kunstiakadeemia) esindajad tõdesid üksmeelselt, et planeerimis- ja ehitusõiguse kodifitseerimine pole oma eesmärgi täitnud. Oldi seisukohal, et uute planeerimisseaduse ja ehitusseaduse eelnõude praegune sõnastus ei lahenda probleeme ning praegusel kujul pole mõistlik neid kehtestada. Arutelu käigus avaldatud arvamuste ja esitatud ettepanekute sõnastamine kirjalikuks ühispöördumiseks anti ülesandeks T. Paaverile.

Ühispöördumise tekst saadeti võimalikele allakirjutajatele üle vaadata ning neilt on juba saadud ka parandusettepanekuid. Lõpptekst valmib lähapäevil. Hetkeseisuga pole teada, kas EPBL pöördumisega ühineb. Teised liidud on väljendanud oma nõusolekut. EPÜ ja EMAL on kahelnud väljendis „riigiarhitekti institutsioon”, eelistades pöördumises riikliku institutsiooni vajaduse üldisemat väljendust.

Eestseisus tutvus ühispöördumise tekstiga ja kuulas ära T. Paaveri selgitused ning asus seisukohale, et kuna tegemist on väga olulise teemaga, tuleb peale Justiitsministeeriumile saadetava ühispöördumise koostada samateemaline pressiteade. Selle sõnastamine tehti T. Sheini ja T. Paaveri ülesandeks.

☑ ASi Emajõe Ärikeskus soovil **Emajõe Ärikeskuse ja bussijaama ümbruse linnakujunduse ideevõistluse tingimused** koostanud Kalle Komissarov tutvustas neid eestseisusele.

Ideevõistlus korraldatakse Tartu bussijaama territooriumi ja lähiumbruse hästitoimiva kujundusliku lahenduse leidmiseks. Võistluse eesmärk on muuta see ala selgelt tajutavaks ja inimsõbralikuks linnaruumiliseks tervikuks. Võistluse objekt on bussijaama territoorium Tasku esimese korruse ulatuses ja sellega funktsionaalselt seotud lähialad. Ideevõistluse üldisem eesmärk on mõtestada sadama piirkonda tekkiva Tartu uue kesklinna ruumilist identiteeti ja avalikku ruumi.

Tartu Linnavalitsus on andnud ideevõistluse tingimustele põhimõttelise kooskõlastuse. Tellija tahab Eesti Kultuurkapitalilt esimese koha preemiasumma ulatuses raha taotleda, selle tarvis soovitakse EALilt soovituskirja.

Eestseisus, kuulanud ära K. Komissarovi ja arutanud ideevõistluse korraldamist, aktsepteeris kuuajalist võistlusaega ja oli nõus esitama Eesti Kultuurkapitalile soovituskirja järgmistel tingimustel: võidutöö väljavalimise järel sõlmitakse võitjaga leping reaalse töö teostamiseks ja loobutakse maketi esitamise nõudest (lühikese ajagraafiku tõttu).

Lisaks tegi eestseisus ideevõistluse tingimuste kohta kaks soovituslikku ettepanekut: määrata väljapakutud žürii koosseisu veel üks arhitekt (olemas Margit Aule nõusolek) ning anda võistlusest osavõtmise võimalus ka noortekogu liikmetele.

☑ Ingrid Mald-Villand tutvustas **2015. aastal Milanos** toimuva **EXPO Eesti paviljoni ideekonkursi tingimusi**.

Ideekonkursi korraldab EAS koostöös EALiga. Selle lähteülesande koostas Indrek Saarepera, ideekonkursi üldtingimused I. Mald-Villand koostöös EASiga. Ideekonkurss kuulutati välja 27. augustil 2013, tööde esitamise tähtaeg on 31. oktoober 2013.

Konkursi eesmärk on saada parim ideekavand 2015. aasta maailmanäituse EXPO Eesti paviljoni kontseptuaalseks ja arhitektuurseks lahendamiseks. Võistlus hõlmab nii paviljoni sisulist ideed, st Eesti sõnumit, kui ka paviljoni teostuse ideed eskiisprojekti tasemel.

Eestseisus andis EXPO 2015 ideekonkursi tingimustele oma kooskõlastuse.

“Väike 2010-2012” võistluse võistlustöö. Kruiisilaevade kai müügikioskid. Autorid Gert Sarv, Galina Burnakova, Loreida Hein. Valminud 2012. Foto: Anu Vahtra.

☐ R. Järg tutvustas kava **liita Eesti Arhitektuurimuuseum (EAM) ja Eesti Arhitektuurikeskus (EAK)** üheks institutsiooniks ning moodustada nende põhjal üks sihtasutus. Kuna EAMi ja EAK tegevus paljuski kattub, nägi R. Järg nende liitmises võimalust hoida kokku ressursi. Ühtlasi võimaldab sihtasutuse loomine taotleda sellele raha erinevatest tugistruktuuridest. Sihtasutuse loomisel tuleb valida sellele nõukogu, mis omakorda valib sihtasutuse juhataja. EAMi ja EAK liitmise ning ühise sihtasutuse loomise idee pakkus R. Järg välja ka äsja lõppenud EAMi uue juhataja valimise konkursil, kus ta kandideeris.

☐ Eesti Kunstiakadeemia (EKA) muinsuskaitse ja restaureerimise osakond alustab 2013. aasta septembris **arhitektuuri konservaatore kutsestandardi** koostamist uute nõuete kohaselt. Seoses sellega on osakonna juhataja Lilian Hansar pöördunud EALi poole palvega nimetada kutsestandardi väljatöötamise komisjoni liikmeks EALi esindaja, kellel on soovitatavalt arhitektuurimälestiste uurimise ja projekteerimise kogemus.

Eestseisus leidis, et arhitektuuri konservaatore kutsestandardi väljatöötamise komisjonis võiks EALi esindajana osaleda Tiina Linna, kellele otsustati see ettepanek ka teha.

☐ Eestseisus vaatas läbi Triin Lehtmetsa, Aleksei Aljošini, Anna Temmo ja Andres Ristovi **EALi noortekogu liikmeks astumise** avaldused ning otsustas nad EALi noortekogu liikmeks vastu võtta.

EALI noortekogu uued liikmed

Aleksei Aljošin,
sünd 11.08.1982. Läbinud 2004. aastal Eesti Kunstiakadeemias moedisaini õppekava (spetsialiseerunud spordiriiete disainile). Läbinud 2011. aastal Peterburi I. Repini nimelises riiklikus akadeemilises kunsti, skulptuuri ja arhitektuuri instituudis arhitekti, linnaplaneerija, sisearhitekti ja tehiskeskonna analüütiku õppe.
Alus: EALI eestseisuse otsus nr 228/22.08.2013.

Andres Ristov,
sünd 01.02.1989. Lõpetanud 2013. aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskonnas rakendusarhitektuuri eriala.
Alus: EALI eestseisuse otsus nr 228/22.08.2013.

Triin Lehtmets,
sünd 10.11.1989. Lõpetanud 2012. aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskonnas rakendusarhitektuuri eriala.
Alus: EALI eestseisuse otsus nr 228/22.08.2013.

Anna Temmo,
sünd 07.09.1989. Lõpetanud 2012. aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskonnas rakendusarhitektuuri eriala.
Alus: EALI eestseisuse otsus nr 228/22.08.2013.

Olav Remmelkoor,
sünd 23.03.1963. Lõpetanud 1986. aastal Eesti Kunstiinstituudis arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuurbüroos Projektikoda OÜ arhitektina.
Alus: EALI eestseisuse otsus nr 227/20.06.2013.

EALI uued liikmed

Urmas Paul,
sünd 30.09.1983. Lõpetanud 2008. aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis rakendusarhitektuuri eriala. Läbinud 2011. aastal Eesti Kunstiakadeemias linnamaastike magistri õppekava ja saanud linnamaastike tehnikateaduste magistrikraadi. Töötab arhitektuurbüroos ConArte OÜ, Sense OÜ ja Jott OÜ arhitektina.
Alus: EALI eestseisuse otsus nr 227/20.06.2013.

Käimasolevad arhitektuurivõistlused

LÄÄNEMERE KUNSTIPARGI RAHVUSVAHELINE ARHITEKTUURIVÕISTLUS

EAL koostöös Sihtasutusega Uue Kunsti Muuseum ja Pärnu Linnavalitsusega kuulutasid 1. juulil 2013 välja rahvusvahelise arhitektuurivõistluse, et luua Pärnusse Läänemere kunstipark. Võistluse eesmärk on leida parim arhitektuurne ja planeeringuline visioon Läänemere-äärsete riikide kunstipargi arendamiseks. Võistlustööde esitamise tähtaeg on 10. oktoober ja võitjad kuulutatakse välja hiljemalt 15. novembril 2013.

Võistluse preemiafond on 12 000 eurot, millest esikoha preemia suurus on 5000 eurot ning teise ja kolmanda koha preemia suurus vastavalt 2000 ja 1000 eurot. Peale selle antakse kaks ergutuspreemiat.

Läänemere kunstipark hakkab paiknema Pärnu linnas Pärnu jõe vasakkaldal kesklinna ainsa autosilla (ajaloolise Suursilla) vahetus naabruses. Esialgse plaani kohaselt hakatakse kunstipargis eksponeerima mereriikide rahvakunsti ja kutseliste loojate meistriteoseid. Esindatud on kümme Läänemere kallastel asuvat riiki: Eesti, Läti, Leedu, Venemaa, Poola, Saksamaa, Taani, Rootsi ja Soome koos autonoomse Ahvenamaaga.

Praeguse visiooni järgi on kavas rajada kunstipark kaheosalisena: seal on maapealne osa, kus asuvad üldkasutatavad hooned, ja veepealne osa, kus asuvad kümne riigi ujupaviljonid. Ujupaviljonid ehitatakse mobiilsetena, et külmade saabudes saaks neid pukseerida talvesadamasse. Visioonivõistlusel tuleb leida nii ruumiline lahendus Pärnu jõe vasakkaldal asuvale, Suursillast ülemjooksu poole jäävale pargile ning garaažide ja ajaloolise graniitkai alale kui ka esitada kuival maal asuva peahoone arhitektuurne eskiislahendus ja pakkuda välja ühe vees asuva näidispaviljoni eskiis.

Žürii liikmed on kunstiteadlane ja SA Uue Kunsti Muuseumi patroon Edward Lucie-Smith (Inglismaa), Pärnu linnapea Toomas Kivimägi, arhitekt Kim Utzon (Taani), arhitekt Pekka Vapaavuori (Soome), arhitekt-urbanist ja Malmö linnapea Ilmar Reepalu (Rootsi), arhitekt Indrek Näkk (EAL), Pärnu linna peaarhitekt Karri Tiigisoon, Uue Kunsti Muuseumi kunstiline juht Mark Soosaar ja arhitekt Jaak Huimerind (EAL).

2015. A MILANO EXPO IDEE-, ARHITEKTUURI- JA SISEKIJUNDUSKONKURSS

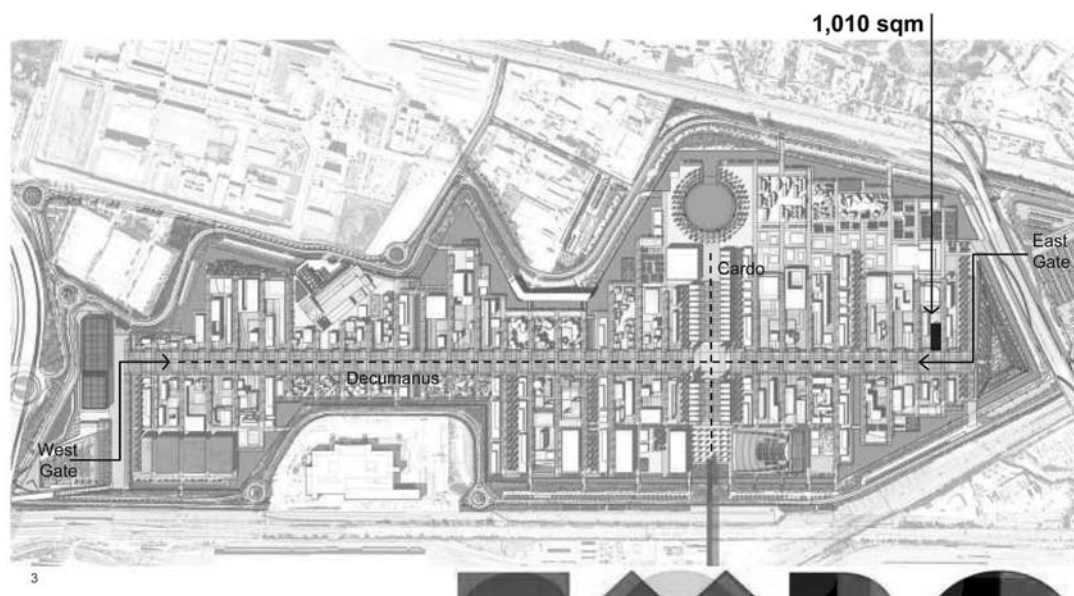
Itaalias Milanos toimub 2015. aasta 1. maist kuni 31. oktoobrini maailmanäitus EXPO. Itaalia ootab näitust külastama 20 miljonit inimest, lisaks oodatakse 1 miljardit virtuaalset külastajat.

Eesti valitsus otsustas 27. septembril 2012, et Eesti osaleb 2015. aasta maailmanäitusel, ja delegeeris osalemise korraldamise Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele (EAS). 27. augustil 2013 kuulutas EAS koostöös EALiga välja idee-, arhitektuuri- ja sisekujunduskonkursi hanke, et saada parim ideekavand maailmanäituse Eesti paviljoni kontseptuaalseks ja arhitektuurseks lahendamiseks. Võistlus hõlmab paviljoni sisulist ideed

(Eesti sõnumit) ja paviljoni teostuse ideed (esitatuna eskiisprojekti tasemel). Konkursi võidutöö saab aluseks EXPO Eesti paviljoni arhitektuursele ja sisearhitektuursele projekteerimisele ning ekspositsiooni koostamisele.

Võistlustööde esitamise tähtaeg on 31. oktoober kell 16. Žürii tegutseb novembris ja võitja nimi avalikustatakse hiljemalt novembri lõpuks. Võistlustööde näitus on avatud 12.–21. novembrini Tallinnas Viru keskuse aatriumis.

Konkursi žürii esimees on EASi juhatuse liige Martin Hirvoja. Žürii liikmed on volitatud arhitektid Peeter Pere ja Raivo Kotov (mõlemad EAL),

Eesti krunt EXPO maailmanäitusel 2015. aastal Milanos.

volitatud sisearhitekt Janno Roos (Eesti Sisearhitektide Liit), disainer ja loovjuht Asko Künnap (Eesti Kujundusgraafikute Liit), kommunikatsioonikonsultant Raul Rebane ning Milano 2015. aasta EXPO Eesti paviljoni projektijuht Andres Kask (EAS). Žürii sekretär on Pille Epner (EAL).

Konkursi preemiafond on 27 500 eurot, millest esimene preemia on 10 000 eurot. Osaleda võivad arhitektuuri, reklaami ja loometegevusega seotud ettevõtted.

Konkursi kutse ja tingimused on avaldatud riigihangete e-keskkonnas <https://riigihanked.riik.ee/register>, kus saab küsida ka selgitusi konkursi tingimuste kohta. Konkursi viitenumber on 145653.

2015. aasta EXPO toimub Milano keskusest

9 kilomeetrit loodes, kuhu rajatakse spetsiaalselt selleks 110 ha suurune ala. Eesti paviljonile eraldatud krunt suurusega 1010 m² paikneb näituseala idaosas peatänava ääres idavärava läheduses. Eesti krundi vahetu piirinaaber on Vene Föderatsiooni näitusepaviljoni krunt, teine teadaolev naaber on Omaan. Eesti krundi mõõtmed on 50,5 × 20 meetrit. Krundi haljastuse ja avatud ala kohustuslik osakaal on vähemalt 30%. Katusehaljastuse kohustuslik osakaal on vähemalt 50% katusepinnast. Hoonete põhimahu kõrgus maapinnast on kuni 12 meetrit.

LISAKS ON KÄIMAS JÄRGMISED ARHITEKTUURIVÕISTLUSED

Tartu ärikeskuse ja bussijaama ümbruse linnaruumi arhitektuurne ideevõistlus (korraldaja AS Estiko) kuulutati välja 23. augustil 2013. Tulemusi oodatakse 23. septembriks 2013.

Kuressaare Linnavalitsus kuulutas välja ideevõistluse „**Kuressaare Ida-Niidu lasteaia eskiisi võistlus**”, mille võistlustöid oodatakse 18. oktoobrini.

Lähem info: www.arhliit.ee.

EALi kodulehelt leiate infot ka mitme välismaise põneva võistluse kohta. Näiteks on käimas

Oulu suveteatri arhitektuurivõistlus, mis lõpeb 31. oktoobril, ja

kaubanduskeskuse arhitektuurivõistlus Lätis (Riia rajoon, Garkalne, Bergi, Riia-Sigulda kiirtee 8). Korraldab Läti Arhitektide Liit. Võistlustööd saata korraldajale digitaalselt 15. oktoobriks.

Lõppenud arhitektuuri- võistlused

☒ **Karepa piilkonnamaja ja sadamahoone arhitektuurivõistlus** lõppes 28. augustil. Tähtajaks saabus EALi 11 tööd, mis kõik läbisid kvalifikatsioonivooru. Võistluse lõpetamine koos võitjate väljakuulutamise ja näituse avamisega algab Eesti Arhitektuurimuuseumi keldrisaalis kolmapäeval, 2. oktoobril kell 17.

☒ **Tallinna Mustamäe kiriku arhitektuurivõistlus**

28. augusti õhtul selgus Tallinnas Jaani kirikus peetud heategevuskontserdi raames Mustamäe Maarja Magdaleena kiriku arhitektuurivõistluse võitja.

Ideevõistluse eesmärk oli leida Mustamäel Kiili 9 krundile kavandatavale kirikukompleksile parim arhitektuurne lahendus. Võitis töö märgusõnaga „Fiat lux”, mille autorid on arhitektid Risto Parve, Kai Süda, Martin Kinks, Margit Valma ja arhitektuuriteadlane Mait Väljas (Karisma arhitektid OÜ). Võidutöö preemia suurus on 5000 eurot.

Žürii arvates on võidutöö tugevuseks lihtne ja meeldejääv üldkujund, milles teadlikult puudub

liialdatud monumentaalsus. Tervikuna vastab töö hästi sotsiaalkiriku eesmärkidele. Suur väärtus on hoone energiaökonoomsus, millega autorid on eskiisi koostamisel arvestanud.

Teise preemia vääriliseks valis žürii võidutöö märgusõnaga „Õhuke koht”, mille autorid on arhitektid Pille Noole, Üllar Ambos, Kaisa Lasner, Kerttu Karjust ja Jiannis Lykouras (Arhitektuurinurk OÜ). Teise preemia suurus on 4000 eurot. „See oli konkursi üks atraktiivsemaid, kuid samas potentsiaalselt enim vastuolulisi arvamusi tekitav võistlustöö, mille üldmulje võib olla kirikuna raskesti tuvastatav,” avaldas teise preemia saanud töö kohta arvamust Jaan Tammsalu.

Kolmanda preemia suurusega 2500 eurot pälvis võistlustöö märgusõnaga „Tee”, mille autor on Villem Tomiste (OÜ Stúdio Tallinn). Ostupreemia väärtuses 1250 eurot anti võistlustööle märgusõnaga „Nimrod”, mille autorid on Emil Urbel, Mari Renno ja Ainar Luik (Arhitektuuribüroo Emil Urbel OÜ).

Peale rahaliste preemiade saanud võistlustööde tunnustas Mustamäe linnaosa vanem Helle Kalda

Tallinna Mustamäe Maarja Magdaleena kiriku arhitektuurivõistluse võitjad M. Valma, R. Parve, M. Väljas, M. Kinks ja K. Süda. Foto: Reio Avaste.

Tallinna Mustamäe Maarja Magdaleena kiriku arhitektuurivõistluse võidutöö „Fiat Lux”.

veel kolme võistlustööd. Need olid võistlustöö märgusõnaga „Sandlipuu õis” (autorid Kadarik Tüür Arhitektid OÜ arhitektid Ott Kadarik, Mihkel Tüür, Aleksei Petrov, Tanel Trepp ja Maarja Tüür), võistlustöö märgusõnaga „Dio” (autorid Alver Arhitektid OÜ arhitektid Andres Alver, Sven Koppel, Tarmo Laht, Ulla Saar ja Indrek Rünkla) ning võistlustöö märgusõnaga „Kiriku allee” (autorid OÜ Sport arhitektid Tõnu Laanemäe, Martin McLean ja Tiit Sild).

Võistlustöödega on võimalik tutvuda septembrikuu vältel Eesti Arhitektuurimuuseumis.

Võistluse korraldas EELK Konsistoorium, kaaskorraldajaiks olid EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus ja EAL. Esimese preemia väljaandmist toetas Eesti Kultuurkapital.

Võistlus kestis kolm kuud ja sellele esitati tähtajaks 31 tööd, millest žürii valis välja neli preemiasaajat. Ideekavandite puhul hinnati hoone arhitektuurset kvaliteeti ja sobivust kirikuhooneks, ruumiplaneeringu professionaalsust ja

funktsionaalset sobivust ning võimet luua uus ja eriline koht Mustamäe paneelmajade vahele. Ehkki Mustamäe Maarja Magdaleena kirik on tulevikus multifunktsionaalne, pidas žürii väga oluliseks, et kirik oleks ka eemalt kirikuna äratuntav. Otsiti hoonet kui märki, mis loob kohale uue kvaliteedi, sakraalse ja nüüdisaegse sümbioosi.

☐ Riigivanema kenotaafi ideevõistlus

Tänavusel märtsiküüditamise aastapäeval kuulutas MTÜ Konstantin Pätsi Muuseum koostöös EALi ja Eesti Kunstnike Liiduga välja ideekavandivõistluse kenotaafi rajamiseks üheksale Eesti riigivanemale-riigipeale, kelle matmiskoht on teadmata.

Võistlustööde esitamise tähtajaks 14. juuniks 2013 esitati 21 kavandit. Žürii koosseisus Jaan Elken (esimees), Trivimi Velliste, Elle Lees, Katrin Koov, Urmas Kaldaru ja Mare Mikof kogunes 17. juunil, eksperdina osales Tiit Trummal. Žürii tões, et võistluse tingimustele vastab 19 tööd.

Riigivanemate kenotaafi ideevõistluse võidutöö „Laine”, autorid Joel Kopli, Koit Ojaliiv, Juhan Rohtla ja Eik Hermann.

Esimene auhind (3000 eurot) määrati üksmeelselt võistlustööle märgusõnaga „Laine” (autorid Joel Kopli, Koit Ojaliiv, Juhan Rohtla ja Eik Hermann). Teise auhinna (2000 eurot) pälvis võistlustöö märgusõnaga „Kodus” (autorid Andrea Tamm, Kristian Taaksalu ja Siim Karro) ning kolmanda auhinna (1000 eurot) võistlustöö märgusõnaga „Jäämäe tipp” (autor Mark Grimtliht).

Määrati ka kolm ostuauhinda. Need said võistlustööd märgusõnaga „Teelõik tundmatusse” (autor Liina Stratskas), „Koduta kivid” (autor Pelle-Sten Viiburg) ja „Kivitäht” (autorid Ekke Väli, Vadim Fomitshev ja Mart Liho).

Žürii hinnangul oli tegemist kõrgetasemelise võistlusega. Mälestusmärk rajatakse Tallinna Met-sakalmistule president Konstantin Pätsi perekonna matmispaiga lähedusse.

☐ Pärnu staadioni tribüünihoone eskiislahenduse võistlus

Pärnu Linnavalitsus kuulutas 2013. aasta aprillis välja avatud ideevõistluse Pärnu staadioni tribüünihoone eskiislahenduse saamiseks. Võistlustööde esitamise tähtaeg oli 1. juuli ja võitja tehti teatavaks 16. juulil.

Esimene preemia (auhind 4300 eurot) sai võistlustöö märgusõnaga „Sprint”, mille autorid on

arhitektid Peeter Loo, Jan Skolimowski, Mari Arvisto ja Ülo Peil (Kamp Arhitektid OÜ). Esimese preemia väljaandmist toetas Eesti Kultuurkapital.

Teise koha auhinna (3200 eurot) vääriliseks peeti võistlustööd märgusõnaga „Grandstand” (autorid BIM Pro AB OÜ ja Lokk EA OÜ) ning kolmanda koha auhinna (2100 eurot) sai võistlustöö märgusõnaga „Sol” (autor Arhitektuuribüroo Emil Urbel OÜ).

Ergutusauhinnad (à 1000 eurot) said võistlustööd märgusõnaga „Düün” (autor OU Studio ja arhitekt Villem Tomiste) ning „Le Tour” (autorid Kamp Arhitektid OÜ arhitektid Peeter Loo, Jan Skolimowski, Mari Arvisto ja Ülo Peil).

Žüriisse kuulusid Pärnu linnapea Toomas Kivimägi, Pärnu Linnavalitsusest linna peaarhitekt Karri Tiigisoon ja arhitekt Kristjan Kullerkan, Pärnu Spordiliidu esindaja Enn Hallik, Muinsuskaitseameti esindaja Merle Kinks ning EALi arhitektid Andres Siim, Ahti Lääne ja Mai Šein.

Pärnu staadioni tribüünihoone eskiislahenduse võistluse võidutöö „Sprint”, autorid Peeter Loo, Jan Skolimowski, Mari Arvisto ja Ülo Peil (Kamp Arhitektid OÜ).

LINNATÄNAVA MAKETT MÕÕTKAVAS 1 : 1 MERE PUIESTEE NÄITEL

Augusti-septembri vahetusel oli Tallinna kesklinnas tänavapilt teistsugune kui tavaliselt, sest arhitektide liidu noortekogu projekteeris ja ehitas ümber Mere puistee. Nädalavahetuseks püstitati sinna linnatänavava makett mõõtkavas 1 : 1, mida linnakodanikud ja külalised aktiivselt kasutasid, katsetasid ja uudistasid.

Makett koosnes meile igapäevastest elementidest, nagu sõidutee, kõnnitee, allee, hoonefront ja trammittee. Peale selle oli seal tallinlasele veidi ebatavalisemaid osiseid, nagu tänavakohvikud ja -tänavaturg, tänavapaigaldised ja tänavaraamatukogu, tänavapiknik ja tänavapetank, tänavamale ja tänavakabe ning tänavalauatennis. Need töidki linnaelu tänavale. Nende elementide sees, peal, kõrval, üle ja ümber käis edasi igapäevaelu – liiklemine, ostlemine ja vestlemine – ning toimusid ka veidi erakordsemad sündmused – tänavaretked, tänavavestlused ja tänavapeohetked.

Mere puistee katselaborit toetas hulk ettevõtteid, ühendusi ja ameteid ning sündmus

toimus koostöös paljude organisatsioonide ja ettevõtetega.

Tänaval olnud objektid elavad edasi oma uutes elukohtades: paigaldis Telliskivis, paigaldis linnahallis, male Munkadetaguse tornis, muru tänavakasutajate koduhoovides ja lasteaias. Osa objekte ootab, ehk saavad nad minna uuesti linnatänavaid vallutama.

Aksioon täitis edukalt oma eesmärgi näidata, et tänavaruumi on tõepoolest võimalik jagada ümber rohkemaid kasutajarühmi silmas pidades – ilma, et linnaliikluses midagi halba juhtuks. Meil korraldusmeeskonnas on hea meel, et tänavakasutajad tundsid end hästi ja tulid sellest meile ka rääkima. Meiega jagati muljeid tänavaruumist, haljastusest, disainist ja mängudest, samuti mälestusi vanadest aegadest. Me kogesime, kuidas näeb välja tänavaruumi projekteerimine, elluviimine ja kasutamine – mis võib olla arhitektile veel põnevam, kui katsetada enda ettepanekut nõnda suures mõõtkavas ja muuta sel viisil linnaruum meeldivaks!

Päevapilte sündmusest on võimalik vaadata internetis aadressil www.facebook.com/Makett11.

Ingrid Aasoja

EALi aseesimees

Maketimeeleolu. Foto: Lidia Zarudnaya.

EALI MAAKONNAPÄEV IDA-VIRUMAAL

EAL on 15 aasta jooksul külastanud kõiki Eesti maakondi peale ühe. Sel sügisel jõuabki järg viimase, kus veel käimata: Ida-Virumaa maakonnapäev toimub 4.–5. oktoobril 2013.

Giidideks on mõlemal päeval Narva peaarhitekt Peeter Tambu ja Narva Linnavalitsuse muinsuskaitse vaneminspektor Madis Tuuder. Osavõtutasu on EALi liikmele 45 eurot. See sisaldab bussisõitu, ööbimist Narva-Jõesuu sanatooriumis koos spaa kasutamisega ja kahte lõunasööki. NB! Registreerimine on lõppenud.

Programm

4. oktoober

- 8.30 väljasõit Tallinnast
- 11.30 saabume Narva. Kavas raekoda, vana Narva makett, vanalinna lugu, Tartu Ülikooli Narva kolledži külastus, ühine lõunasöök Narva kolledžis
- 13.30 Kreenholm kui üks terviklikumalt säilinud ja suuremaid tsaariaegseid tehaseasulaid Eestis, sobivalt täiendatud stalinismiga. Gerassimovi nim klubi, Vladovski juugendlik haiglahoone (1913), äsja valminud ka uuendatud interjöörid
- 15.00 tuulepark tuhaväljal. Nõukogude Eesti esimene energiahiid Balti soojuselektrijaam. Põlevkivi põletamine ja selle jäägid, tuhaväljade teke ja nende kasutuselevõtt uues loodussäästvas funktsioonis, ümbritsevast maastikust 40 m kõrgem 700 ha suurune täielikult inimtekkeline platoo ehk inimese loodud „loodus“
- 15.30 ringsõit Narvas. Pähklime mikrorajoonid, vanalinn, stalinistlik linnasüda (Peetri plats, Puškini tänav, Rootsi lövi juures vaated linnustele ja Joaorule, Aleksandri kirik, bastionid, sadam, promenaad)
- u 17.00 Victoria bastion (töid teostab OÜ E&G, alltöövõtja OÜ Amareen). Külastame ka bastionikäike, selleks vajalikud veekindlad jalanõud
- Ööbime Narva-Jõesuu sanatooriumis. Öhtul vaba aeg, öhtusöök omal kulul

5. oktoober

- Ühine hommikusöök
- 10.00 ringsõit Narva-Jõesuus. Alustame jalgsi sanatooriumikompleksis: peakorpus (Kusmin), tervisehall (Rein), IV korpus (Lööke). Seejärel kuursaal, Pantelejevi villa, rannaala heakorratus ja rajatised. Edasi liigume bussiga
- 11.45 Sillamäe. Sõidame läbi nn mikrorajooni (Geoloogide, Gagarini tänav), peatume stalinistlikus keskuses (peaväljak, kultuurimaja), kohtume Sillamäe Linnavalitsuse esindajaga (veel kavandamisel)
- Viivikonna – tervikliku planeeringu järgi rajatud stalinistlik kaevanduslinnake 3000 inimesele, kus praegu on 30 elanikku
- 13.20 ühine lõunasöök Jõhvis
- 15.00–16.00 Kuremäe klooster
- Tagasiteel Tallinna sõidame läbi Jõhvist (kesk-linn, viadukti ehitus)
- Tallinna saabume u kl 19

Lisateave: Ingrid Kormašov, EALI projektijuht, tel 611 7432, ingridk@arhliit.ee

Sillamäe sadama Narva piiriületuseelse veoautode parkla pääslahoone. Autorid Andres Alver, Tarmo Laht, Ulla Saar, Indrek Rünkla (Alver Arhitektid). Valminud 2011. Foto: Alver Arhitektid.

7. OKTOOBER ON MAAILMA ARHITEKTUURIPÄEV!

Maailma arhitektuuripäeva tähistamine on Maailma Arhitektide Liidu (UIA) algatus.

Valides 2013. aasta maailma arhitektuuripäeva teemaks „KULTUUR – ARHITEKTUUR”, loodab (UIA) tekitada arhitektide kujutlusvõime ja uuendussuutlikkuse ning nende loomingu mitmekesisuse ja rikkalikkuse tõlgenduste ja näidete lähte, mis tugineb nii kavandatud kui ka teoks tehtud projektidele.

Samuti loodab UIA siduda oma liikmed UNESCO deklaratsiooniga „Kultuur kestliku arengu poliitika keskmes”, mis koostati eelmise aasta mais Hiinas Hangzhou.

See deklaratsioon toetab uudset vaatenurka kestlikule arengule ning õhutab valitsusi, kodanikuühiskonda ja erasektorit kasutama kultuurilisi ressursse, et asuda lahendama meie planeedi kõige pakilisemaid arenguküsimusi, mis on keskkonnasäästlikkus, vaesus ja sotsiaalne kaasatus.

UIA kutsub oma liikmeid üles korraldama 7. oktoobril 2013 maailma arhitektuuripäeva tähistamiseks üritusi, mis tutvustavad kultuuri kui arhitektuuriprotsessi olulist osa ja selgitavad kultuuri potentsiaali arhitektide kutsetegevuses esile kerivate probleemide lahendamisel.

Samal päeval tähistatakse ÜRO agentuuri UN-Habitat eestvedamisel ka maailma elamumajanduse päeva.

Eesti Arhitektide Liit on traditsiooniliselt koonandanud oma sügised suursündmused selle päeva ja samaaegselt ka liidu sünnipäeva (8. oktoobril) lähistele.

- 26.09 toimub Eesti Arhitektuurimuuseumis võistluste „Eramu 2008–2012” ja „Väike 2010–2012” preemiade väljakuulutamise ja näituste avamine
- 30.09 vestlusõhtu arhitekt Udo Tiirmaaga Tartu loodusmajas
- 01.10 kell 18 Peeter Brambati autoriõhtu Tallinna Kinomajas dokumentaalfilm „Ehituskunstnik Toomas Rein”. Autoriga vestleb Juta Kivimäe. Tasuta. Korraldab Kinoliit
- 02.10 Karepa sadamahoone ja piilkonnajätku arhitektuurivõistluse võitjate väljakuulutamise ja näituse avamine Eesti Arhitektuurimuuseumis
- 04.-05.10 EALi maakonnapäev Ida-Virumaal
- 08.10 stardib EALi õppereis Horvaatiasse-Sloveeniasse

MÄLESTAME EALI LAHKUNUD LIIKMEID

Tiiu Argus

13.03.1925–04.07.2013

Meeli Truu

27.04.1946–07.08.2013

Aet Maasik

08.07.1941–20.08.2013

Ilmo Liive

24.03.1936–07.09.2013

Aldo Tampere

30.01.1927–16.09.2013

Mälestame

EALi välissuhtlus

EUROOPA ARHITEKTIDE NÕUKOGU PRESSITEADE „ESIMESED PARANEMISMÄRGID PÄRAST TURU PAIGALSEISU”

**Euroopa Arhitektide Nõukogu üheteistküm-
nenda majanduslike arengusuundade uurin-
gu tulemused näitavad, et arhitektuuriturg
jäab tõenäoliselt lähikuudel seisakusse, kuigi
on esimesi märke olukorra paranemisest.**

Euroopa Arhitektide Nõukogu (EAN) üheteistkümnes majanduslike arengusuundade uuring näitas, et arhitektuurivaldkonnas püsib pessimism: umbes kolmandik uuringus osalenud Euroopa arhitektidest ei pea majanduskliimat, milles nad töötavad, oma tegevusele soodsaks. Ainult 6% väitis, et nad on praegu Euroopa arhitektuurilukorra suhtes optimistlikud.

Samal ajal erineb olukord riigiti märgatavalt. Kui Lõuna- ja Kesk-Euroopa riigid tunduvad olevat ummikseisus, siis Põhja-Euroopas, iseäranis Rootsis ja Soomes, ollakse väga optimistlikud.

Suurem osa arhitektidest (47,5%) arvab, et nende üldine töökoormus jääb järgmise kolme kuu jooksul stabiilseks. Aasta algusega võrreldes ennustas töökoormuse kahanemist varasemast väiksem hulk vastajaid (29,8%; kõrvutatuna 2013. aasta jaanuari tulemusega, mis oli 34,1%) ja umbes viiendik prognoosib isegi selle suurenemist. Hoonetüübi järgi analüüsid ilmneb, et eramajade sektoris toimub areng: kui 2013. aasta jaanuaris eeldas 43% vastanutest tegevuse raagemist, siis augustiks alanes see näitaja 34% peale, kusjuures 20,5% usub, et nende töökoormus koguni suureneb (võrreldes 2013. aasta jaanuari tulemusega, mis oli 16,1%). Sotsiaaleluasemete ja äriprojektide vallas pole aasta algusest saati erilisi muutusi täheldatud.

Üleüldiseid stabiilse töökoormuse prognoose arvestades ja ebasoodsast majanduskliimast hoolimata ei oota enamik vastanutest (67,8%) töötajate arvus lähiajal muutusi. Alla viiendiku vastanutest (18,6%) plaanib lähikuudel töötajate arvu vähendada (võrreldes 2013. aasta jaanuari tulemusega, mis oli 20,8%).

Uuring näitab seega, et ametiala üldine meeleolu on loiu arhitektuurituru tõttu pessimistlik. Siiski tundub, et olukord on stabiliseerunud ja märgata on soodsaid muutusi, mis lubavad lähitulevikus olukorra võimalikku paranemist.

EANi 11. majanduslike arengusuundade uuring tehti 2013. aasta augustis ja selles osales üle 3200 inimese. Sarnaseid uuringuid tehakse iga kuue kuu tagant ning need aitavad saada EANil ülevaate majanduskriisi olemusest ja ulatusest arhitektuurivaldkonnas.

BAUA KOHTUMINE TALLINNAS

6. septembril kohtusid Tallinna Tehnikakõrgkoolis Läti ja Eesti arhitektide liidu esindajad. Baltic Architects Unions Associationi (BAUA) liikmeks on ka Leedu Arhitektide Liit, kuid Leedu kolleegid olid hõivatud Vilniuses toimuva European Forum for Architectural Policie üldkogu ettevalmistusega ega saanud kokkusaamisel osaleda.

Läti esindajatena olid Tallinnas Läti Arhitektide Liidu president Viktors Valgums, Läti Arhitektide Liidu nõukogu liige Sergejs Nīkiforovs, endine BAUA president Juris Skalbergs, Läti Arhitektide Liidu välissuhete sektsiooni liige Arvids Likops ja praegune BAUA president Juris Poga. Eestit esindasid Hindrek Kesler, Ingrid Aasoja, Indrek Näkk ja Villem Tomiste.

Kohtumise peateemad olid BAUA eesistumise üleminek Lätilt Eestile ja Balti riikide ühisekspositsioon UIA XXVI kongressil Durbanis Lõuna-Aafrika Vabariigis. BAUA uueks presidendiks nimetati Hindrek Kesler. Koosolekul arutati Durbanisse saatetava väljapaneku idee leidmiseks võistluse korraldamist, EALi ülesandeks jäi ajakava ja esialgse eelarve koostamine. Läti külalised osalesid ka Tallinna arhitektuuribiennaali üritustel ning avasid Eesti Arhitektuurimuuseumis Läti elumise aasta parima arhitektuuri välknäituse.

Järgmine BAUA kohtumine on kavas 2014. aasta jaanuaris samuti Tallinnas.

BAUA kohtumine Tallinnas 6. septembril.

Pildil vasakult: I. Aasoja, I. Näkk, V. Tomiste, H. Kesler, S. Nīkiforovs, J. Poga, A. Likops, V. Valgums ja J. Skalbergs. Autor: EAL.

Eesti Arhitektuuri- keskuse uudised

TULE KOOLITUSTELE!

Inimesed pole edukad mitte seepärast, et neil olid koolis kõige paremad hinded, vaid seepärast, et nad on omandanud oskuse õppida juurde uusi teadmisi ning saada uusi tööriistu ja kogemusi oma igapäevatöö tegemiseks.

☐ **Arhitekti esinemiskool**

Kas Sul on vaja teha projektist ettekanne tellija esindajale? Soovid esitleda tööd linnavolikogule või enda kolleegidele? Sul tuleb esineda suurel laval publiku ees?

Toimumisaeg: 24., 25. ja 28. oktoober
Koolitajad: Agu Uudelepp, Märt Treier, Tiina Tšatšua

Sihtrühm: arhitektuurivaldkonna ettevõtjad, esindajad, projektijuhid, kes soovivad parandada oskust väljendada oma mõtteid mõjuvalt, leida enesekindlust teiste ees esinemiseks ja saada nõuandeid meediaga suhtlemise kohta.

Koolitus annab oskused, kuidas saada osavast CADi kasutajast sõnaosavaks esinejaks ja parandada sel viisil erialast võimekust. Koolituse eesmärk on anda arhitektidele avalikuks esinemiseks ja meediaga suhtlemiseks vajalikke teadmisi ning suurendada praktilisi kogemusi, kuidas esineda suurel laval suure või väiksema publiku ees. Koolitusel pannakse ideed ja ettekanded kokku, esitletakse neid, tehakse harjutusi ja lahendatakse ülesandeid. Kõik ettekanded ja kodutööd lähtuvad arhitektitöö spetsiifikast.

☐ **Arhitektuuri trampliin**

Arhitektuurivaldkonna büroode ettevõtlastegevuse tugevdamiseks korraldatakse neljakuuline koolitus- ja mentoriprogramm. Selle eesmärk on parandada kohalike büroode tegevuse tõhusust ja kvaliteeti ning suurendada nende büroode konkurentsivõimet nii kodus kui ka välisriigis. Trampliin annab tööriistu büroo arendamiseks ja tegevuse laienemiseks.

Koolituskava

17. september – infopäev

september – büroo arenguauditi täitmine

18. september – 2. oktoober – mentorid käivad büroodes

3. oktoober – arhitektuuriäri mudel

29. oktoober – arhitektuuriäri kasv, kasvuplaan, ekspordiplaan

19. november – mentoriklubi, internetiturundus

3. detsember – arhitektuuri turundus, kliendisuhed

Koolitaja: Marketingi Instituudi juhtivkoolitajad Anu-Mall Naarits ja Yrjö Ojasaar.

Sihtrühm: arhitektuuri-, sise- ja välis- ja maastikuarhitektuuribüroode töötajad, esindajad, projektijuhid, kelle osa tööst on leida ettevõttele uusi partnereid, kes vajavad koduturul tegutsemiseks ärimudelit ja ekspordiga alustades ekspordiplaani; ekspordivad ettevõtted, kes soovivad nõuetuste, koostöövõimaluste ja allhangete kohta.

Tule osale arenguprogrammis kogu bürooga! Koolitusel saab osaleda 15 edasipüüdlikku bürood (igast büroost kolm esindajat).

Loe koolitustest lähemalt aadressilt <http://www.arhitektuurikeskus.ee/haridus/koolitus> ja küsi lisa aadressil jana@arhitektuurikeskus.ee ja tel 611 7436.

Jana Valliste
Eesti Arhitektuurikeskuse teenuste arendus- ja koolitusjuht

Eesti Arhitektuurikeskuse välkloeng 20.09.2012. Foto: Reio Avaste.

Teated senioridele

TEATED SEENIORIDELE

Lõpetasime suvevaheaja ja nagu plaanitud, alustasime jälle senioride igakuiseid kohtumisi kohvilauas 3. septembril. Pakutud küpsetis maitses eriliselt hästi, kuid sööjaid tuli esialgu vähe. Nautisime Mia Masso reisimuljeid ja pilte Katalooniast – see teekond oli tõepoolest huvipakkuv.

Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitalile oleme esitanud tagasihoidliku rahataotluse, et teha sügisvärvide taustal mõnetunnine ringsõit Põhja-Tallinna linnaosas, st Koplis ja Paljassaarel. Taotluse kohta tuleb otsus teatavasti oktoobrikuus. Seni on meil aega oma huvid läbi mõelda ja marsruut nende alusel kindlaks määrata. Ootame teie ettepanekuid!

Kohtumiseni Rotermannis oktoobrikuu esimesel teisipäeval, 1. oktoobril kell 15!

Ell Väärtnõu

senioride sektsiooni juhataja

Meie juubilarid

MEIE JUUBILARID

OKTOOBER

07.10.2013	Ago Pähn	65
08.10.2013	Koit Komissarov	65
17.10.2013	Tiit Tomiste	70

NOVEMBER

06.11.2013	Ilmar Klammer	50
07.11.2013	Reet Valk	60
10.11.2013	Enel-Katrin Vahter	55
26.11.2013	Heli Kirikal	55

DETSEMBER

07.12.2013	Aini-Merike Rimmel	75
18.12.2013	Heli Ernesaks	60
20.12.2013	Arvi Aasmaa	75
22.12.2013	Hugo Sepp	90
23.12.2013	Andres Alver	60
25.12.2013	Ene Priimets	50

Teated senioridele

Meie juubilarid

Eesti Arhitektide Liit

Reg-kood: 80053223
Aadress: Lai 31, 10133 Tallinn
Üldfaks: 611 7431
E-post: info@arhliit.ee
Kodulehekül: www.arhliit.ee

Pangarekvisiidid: ak 10022011720004, SEB

EALi liikme aastamaks on 80 eurot, senioridel kuni 70. eluaastani ja noorliikmetel 10 eurot.

EALi esimees on Peeter Pere.

EALi aseesimehed on Ingrid Aasoja, Jaak Huimerind, Tõnu Laigu ja Kalle Vellevoog.

Tegevdirektor Ingrid Mald-Villand: tel 611 7435, ingrid@arhliit.ee

Sekretär Signe Liivaleht: tel 611 7430, signe@arhliit.ee

Projektijuht Kairi Rand: tel 611 7433, kairi@arhliit.ee

Projektijuht Ingrid Kormašov: tel 611 7432, ingridk@arhliit.ee

Kommunikatsioonispetsialist Tiina Shein: tel 611 7430, info@arhliit.ee

Raamatupidaja Anne Kerge: tel/faks 611 7434, anne@arhliit.ee

EALi kontori lahtiolekuajad: septembrist juulini E-R kl 10–17.

EALi eestseisuse koosolekud on üle nädala neljapäeviti algusega kl 16.30.

ARH. 03/13. Eesti Arhitektide Liidu Teataja / Keeletoimetamine: Kristel Ress (Päevakera), kujundus: Madis Katz, küljendus: Ecoprint